

Handläggare:
Lisbeth Westerlund
Tfn 08-208 25 016
Peter Svensson
Tfn 08-508 25 075**Till**
Socialnämnden

Underlag för budget 2016 med inriktning 2017 och 2018 för socialnämnden

Förslag till beslut

1. Socialnämnden hänvisar till förvaltningens underlag till budget 2016 med inriktning 2017 och 2018.
2. Socialnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet till kommunstyrelsen.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar
Förvaltningschef

Denise Melin	Alexandra Göransson	Leif Fransson
Avdelningschef	Avdelningschef	Administrativ chef

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år, där budgetåret utgör periodens första år. Långsiktigheten i stadens planering förstärks genom att den inkluderar nämndernas analys av utvecklingen för treårsperioden. Stadsledningskontoret upprättar utifrån nämndernas underlag, ”Konjunkturärende med planeringsförutsättningar för kommande år”, som behandlas av kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Av nämndens underlag ska framgå vilka frågor och faktorer som har störst påverkan på verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden. Utgångspunkt ska vara förändringar i omvärlden samt av den egna verksamheten med utgångspunkt från bland annat nämndens verksamhetsberättelse. Slutsatserna i underlagen ska användas som underlag i det kommande budgetarbetet.

Ärendets beredning

Tjänsteutlåtandet har utarbetats inom administrativa avdelningen i samarbete med förvaltningsledningen och har behandlats i förvaltningsgrupp 25 och 31 mars 2015.

I Kommunfullmäktiges inriktningsmål

I.1 Ett Stockholm som håller samman

En stad som håller samman ger möjligheter för stockholmare att utvecklas utifrån sina förutsättningar. Alla generationer ska garanteras trygghet, tillgänglighet och livskvalitet. De insatser som görs för barn och ungdom ska inriktas på att skapa uppväxtvillkor som ger alla barn samma chans. Socialförvaltningen har en samordnande och övergripande roll och ska bidra till utveckling av socialtjänsten i staden och medverka till att invånarna får likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var de bor i staden. Socialförvaltningen ska verka för människors möjligheter till ökad självständighet. Socialförvaltningen utarbetar riktlinjer för socialtjänsten i staden och ska även följa upp stadens samlade socialtjänstverksamhet. En likvärdig och hållbar socialtjänst av god kvalitet förutsätter också en analytisk hållning givet de olika förutsättningar och de olika målgrupper som finns inom respektive stadsdelsförvaltning. För att ge rätt förutsättningar för en likvärdig socialtjänst kan det finnas behov av riktat stöd och anpassade insatser i de olika stadsdelsförvaltningarna.

Socialtjänstens arbete bygger på kunskap. Evidensbaserad praktik (EBP) är en strategi för transparent beslutsfattande och ständigt lärande. Det innebär att den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insats. Målet är att personer som fått insatser genom stadens

socialtjänst har verktyg att hantera sin livssituation och att de kan leva ett självständigt liv utifrån sina förutsättningar. Lokal systematisk uppföljning säkrar vidare kvalitetsutveckling. Syftet är att på sikt få bättre metoder för resultatuppföljning. För att kunna följa upp stadsdelsförvaltningarnas arbete kommer utvecklingen av ett digitalt statistiksystem inom Individ- och familjeomsorgen (IoF) att fortsätta under de kommande åren. Genom granskningarna som görs av inspektörerna på socialförvaltningen kan också utvecklingsområden identifieras.

Socialförvaltningens egna verksamheter, som riktas till hela staden, ska fortsätta att förstärka arbetet utifrån ett resultat och evidensbaserat förhållningssätt under perioden.

I.2 Ett klimatsmart Stockholm

Socialförvaltningens verksamhet ska utgå från målet om en så liten miljöpåverkan som möjligt. Socialförvaltningen kommer under perioden att utveckla användandet av kommunikationsverktyget Stockholms miljöbarometer för att inspirera till och få nya idéer till miljöarbete.

Under perioden inleder förvaltningen ett övergripande arbete med att kontinuerligt informera och utbilda medarbetarna i syfte att alla medarbetare ska kunna bidra till en miljövänlig organisation.

I.3 Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

Socialförvaltningen arbetar kontinuerligt med planering och uppföljning av budget. En budget i balans med verksamheter som har sund ekonomi och klok resursanvändning bidrar till ökad kvalitet i verksamheterna och långsiktigt hållbar planering. Genom ständiga förbättringar, översyn av resultat och lokalanvändningen bidrar förvaltningen till en god och hållbar resursanvändning. Förvaltningen arbetar med en systematisk uppföljning av verksamheter oavsett driftform. Det möjliggör också en ökad samstämmighet i uppföljningen av entreprenörsdriven verksamhet. Under perioden kommer förvaltningen fortsätta utveckla uppföljning av verksamheter och internkontrollen.

I.4 Ett demokratiskt hållbart Stockholm

Socialförvaltningen kommer att bidra till Stockholms utveckling till en jämställd och jämlik stad, fri från alla former av våld och diskriminering. Riktlinjerna för våld i nära relationer ska revideras för att bättre möta de problem som finns i samhället. Ett genus- och antirasistiskt perspektiv ska integreras i socialförvaltningens verksamheter. Genom genusbudgetering och könsuppdelad statistik ska socialförvaltningen bidra till ett mer jämlikt Stockholm. Barns

rättigheter ska vara centrala i alla verksamhetsområden och barnkonsekvensanalyser kommer göras under perioden.

Socialförvaltningen ska ge förutsättningar för en likvärdig socialtjänst i staden, både genom gemensamma riktlinjer men även genom att ha god kunskap om vilka insatser som behöver finnas inom respektive stadsdelsförvaltning. Detta kommer säkerställa att alla ges samma förutsättningar. För öka medborgarnas inflytande kommer socialförvaltningen utöka sitt arbete med brukarundersökningar. Utbyggnadstakten av bostäder för personer med fysiska och psykiska funktionsnedsättningar ska öka. I nybyggnationer ska fem procent rikta sig funktionshinderområdet. Det behöver vara en progressiv ökning framöver av grupp- och servicebostäder för att behoven ska tillgodoses. Enligt beräkningar är behovet 670 grupp- och servicebostäder, från 2013-2020. Hittills är endast 28 av dessa byggda. Tillgängligheten i Stockholms stad ska öka på flera sätt. Personer med funktionsnedsättning ska på ett enkelt sätt kunna kommunicera med Stockholms stad. Kunskapen om tekniska hjälpmedel ska öka. Enkelt avhjälpbara hinder ska tas bort i socialförvaltningens verksamheter.

2 Nämndens verksamhetsområde

Stockholm växer och enligt SWECO Eurofuture AB senaste befolkningsprognos från 2014 prognosticeras befolkningen öka med drygt 150 000 personer de närmaste tio åren för att år 2020 precis ha passerat en miljon. Befolkningsökningen väntas bli som störst de första åren. Detta är en något högre ökningstakt jämfört med förra årets prognos vilket beror både på ett större barnafödande och på en större inflyttning. Detta innebär att socialförvaltningen ständigt behöver anpassa sina processer och säkra en effektiv resursanvändning.

2.1 Nämndmål: Barn i Stockholm har bra uppväxtvillkor

Förebyggande arbete

För att förebygga sociala problem ska fokus ligga på det förebyggande arbetet samt tidiga insatser och åtgärder. Stockholm planerar att införa en fond för sociala investeringar. Tidiga insatser och åtgärder förebygger större sociala problem som uppstår senare i livet och kan på så vis minska individens svårigheter samtidigt som stadens långsiktiga kostnader minskar. I stadens budget för 2015 framgår att en social hållbarhetskommision kommer tillsättas och bidra till en jämlik stad.

Enligt FN:s Barnkonvention och den svenska strategin för att stärka barnets rättigheter ska samhället erbjuda föräldrar stöd i sitt föräldraskap. Några av de bärande tankarna i strategin är att stödet ska vara frivilligt och styras av föräldrarnas egna behov av stöd. Stödet ska också erbjudas samordnat under hela barnets uppväxt. Länsstyrelsens nulägesrapport visar att det finns ett stort intresse i Stockholm för att utveckla föräldrastödsarbetet till föräldrar med barn i tonåren. Detta bör utredas vidare då det också finns forskning som visar att föräldrar med

barn som har bekymmer kan känna sig exkluderade i grupper som vänder sig till samtliga föräldrar och inte till riktade grupper.

Socialförvaltningen ska fortsätta utveckla föräldrastödsprogram i förebyggande syfte. Föräldrautbildningar ska anpassas efter olika gruppers förutsättningar och behov. Arbetet sker i samverkan med stadsdelsförvaltningarna.

Socialförvaltningen har i uppdrag att i samarbete med stadsdelsförvaltningarna utreda förutsättningarna för att starta fler familjecentraler, bland annat med syfte att säkerställa ett bättre samarbete med förskola och skola. Uppdraget ska samordnas med berörda verksamheter inom Stockholms läns landsting.

Organisering och samverkan kring mottagande av ensamkommande flyktingbarn

Migrationsverkets prognosticerar att cirka 8 000 ensamkommande barn kommer att söka asyl i Sverige under 2015, jämfört med drygt 7000 år 2014. Av dessa anvisades 316 till Stockholm, vilket var en kraftig ökning jämfört med 2013 och ökningen förväntas fortsätta. Stockholms stad har ingått en överenskommelse med Migrationsverket om att tillhandahålla 332 asylplatser för målgruppen 2015. Staden planerar att utöka antalet boendeplatser i egen regi under de närmaste åren. Socialförvaltningens verksamhet omfattar mottagande, boende, omvårdnad och stöd för ensamkommande asylsökande barn och ungdomar, liksom för dem som beviljas permanent uppehållstillstånd. Under perioden behöver därför antalet platser öka både i jour- och familjehem, i lägenheter och på egna boenden. Beroende på ålder och behov placeras barnet i första hand i jourhem eller på stadens boende. Behovet av platser både i jourhem, familjehem och i boenden/lägenhet kommer under perioden att vara fortsatt stort. Förvaltningen ska ge barnen ett tryggt mottagande och minimera risken att de avviker.

Forskning på området visar att samarbete mellan myndigheter och andra aktörer är viktigt för att nyanlända ska få en optimal start i Sverige. Det gäller både under asylprocessen och vid eventuellt besked om uppehållstillstånd. Detta ställer krav på rutiner för god samverkan och arbetsfördelning mellan olika berörda aktörer som Migrationsverket, skola och stadsdelsförvaltningarna liksom med socialförvaltningens egna verksamheter för målgruppen. Under perioden kommer socialförvaltningens funktion som en kunskapscentral för staden i frågor som rör ensamkommande flyktingbarn att stärkas och bli tydligare. Samarbetet med olika företagare och frivilligorganisationer om ensamkommande asylsökande unga, liksom för dem som beviljas permanent uppehållstillstånd, har hittills visat på goda resultat. Samarbetet är mycket konstruktivt och fortsätter att utökas och fördjupas under perioden.

Prioriteringar

- Utökat föräldrastöd.
- Utöka antal boendeplatser för ensamkommande flyktingbarn.
- Bättre samverkansrutiner och ökade kunskaper kring ensamkommande flyktingbarn.

2.2 Nämndmål: Stockholmare erhåller en likvärdig och rättssäker socialtjänst med god kvalitet oavsett var i staden de bor

Socialförvaltningen arbetar för att medborgarna ska få likvärdiga och lika tillgängliga insatser oavsett var i staden de bor. Ett viktigt verktyg i detta arbete är de riktlinjer för olika verksamhetsområden som socialnämnden bereder och kommunfullmäktige/kommunstyrelsen beslutar om och som gäller för stadsdelsförvaltningarna. För att stadens riktlinjer ska vara aktuella i takt med att till exempel nya lagregler tillkommer, måste processen från att utarbeta förslag till nya riktlinjer fram till beslut i kommunfullmäktige effektiviseras. Stadens riktlinjer och lokala nämndrutiner för lex Sarah är en del av det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns behov av ett verksamhetsstöd för att staden på ett ändamålsenligt sätt ska kunna fullgöra skyldigheten att fortlöpande dokumentera utredningarna av rapporterade missförhållanden och vidtagna åtgärder.

Socialtjänst- och funktionshinderinspektörerna ska bidra till att säkerställa god kvalitet i socialtjänsten. För att detta ska vara möjligt behöver inspektörernas granskningar användas för att utveckla socialtjänsten i respektive stadsdelsförvaltning.

Intresset från stadsdelsförvaltningarna att söka lokala utvecklingsmedel från socialförvaltningen ökar, vilket är positivt för att nå en socialtjänst med god kvalitet. Det kommer bli alltmer aktuellt för socialförvaltningen att utforma rutiner för att ta tillvara kunskaper och erfarenheter samt sprida dessa från projekt som pågått under flera år. Socialförvaltningen bedömer att ett område som behöver fortsatt prioritet generellt är brukarmedverkan.

Som stöd i arbetet med likställighet behöver stödsystem utvecklas för utredning och uppföljning i form av statistiksystem, bedömningsmetoder och uppföljningssystem.

Socialförvaltningen ser en ökning av antalet ärenden inom området barn som far illa och man behöver säkerställa att utredningar och insatser görs på ett rättssäkert sätt.

Prioriteringar

- Utveckla processen med att ta fram och uppföljningen av riktlinjer.
- Använda inspektörernas granskningar i stadsdelsförvaltningarnas utvecklingsarbete.
- Utveckla brukarundersökningar och brukarmedverkan.
- Att tillvarata kunskap och erfarenheter från projekt i stadens socialtjänst och bli en tydligare lärande organisation.
- Förbättra socialsekreterarnas och biståndsbedömarnas arbetsmiljö.

2.3 Nämndmål: Vuxna lever självständiga liv utifrån sina förutsättningar

Arbetet mot hemlöshet

Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och hållbart. Social- och stadsdelsförvaltningarna ska fortsatt prioritera det förebyggande arbetet för att undvika att personer hamnar i hemlöshet. Socialförvaltningen har ett ansvar att samordna, driva på och följa upp pågående och kommande insatser inom hemlöshet i enlighet med framtaget program för att motverka hemlöshet 2014-2019, vilket ska implementeras under perioden. Programmet behöver kompletteras med mätbara mål och delmål och en tydlig princip om att inga barn ska vräkas från sina hem. En genomförandeplan ska tas fram med bland annat riktlinjer för vräkningsförebyggande arbete, inventering av behovssituationen vad gäller boendeformer samt omfattande utbildningsinsatser. Budget- och skuldrådgivning utgör en viktig åtgärd i stadens vräkningsförebyggande arbete, som fortsatt behöver samordnas och utvecklas.

Parallellt med arbetet att ordna ändamålsenligt boende till klienter behöver boendestödsinsatserna fortsätta att utökas och metoderna utvecklas.

”Bostad först” är en metod i arbetet med hemlösa som visat på goda resultat.

Tränings- och försökslägenheter är en viktig resurs för social- och stadsdelsförvaltningarnas arbete att medverka till minskad hemlöshet.

Nyanlända flyktingar

Stockholms stad har sedan 2015 uppdraget att ordna med boenden för nyanlända flyktingar som kommer från anläggningsboende. Förvaltningen har en del av det initiala ansvaret för att de ges boende, praktiskt stöd, samhällsintroduktion och ekonomiskt bistånd i samband med att de kommer till staden. Uppdraget att ta emot flyktingar kräver tydliga rutiner och samarbete med samt tydliga gränssnitt mot andra aktörer som SHIS (Stiftelsen Hotellhem I Stockholm), arbetsmarknadsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. Beroende på utvecklingen i omvärlden kan antalet nyanlända flyktingar som söker asyl eller kvotflyktingar komma att öka.

EU-medborgare

Antalet fattiga EU-medborgare som vistas i Stockholms stad har kontinuerligt ökat de senaste åren, med en kraftig ökning under 2014. Den nuvarande trenden talar för att antalet personer kommer fortsätta öka och att målgruppen kan komma att fördubblas under treårsperioden. Under perioden 2016-2018 kommer stadens strategi för arbetet med målgruppen att implementeras. Det är av stor vikt att arbete görs i samarbete med den nationelle samordnaren för utsatta EU-medborgare som tillfälligt vistas i Sverige. Den nationella samordnaren har för avsikt att komma med någon form av riktlinjer under våren 2016.

Hållbarheten i planeringen av stadens insatser innebär till exempel att dessa ska kunna erbjudas även om målgruppen ökar i antal och att insatserna är förenliga med gällande lagstiftning. Samverkan med ideella organisationer ska fortsätta och utvidgas. Goda projekt i de fattiga EU-medborgarnas hemländer ska lyftas för att ge stockholmarna möjlighet att bidra på flera sätt. Samarbete på kommunal nivå, regional nivå, nationell nivå och internationell nivå är fortsatt viktigt.

Förvaltningen har utvecklat en effektiv och rättssäker mottagning av fattiga EU-medborgare. Personer som söker medel till sin försörjning alternativt till hemresa tas emot inom förvaltningen för utredning, nödprövning och eventuell fortsatt handläggning. Insatser för målgruppen måste följas upp avseende såväl effekter som totala kostnader för olika sorters insatser.

Förändrade behov inom missbruksvården

En minskad efterfrågan på institutionsplatser uppstår sannolikt i den händelse staden får tillgång till fler tränings- och försökslägenheter. Åtgärder för att motsvara det framtida uppdraget kan bli aktuella under perioden, beroende på hur *behoven* kommer att utvecklas både vad avser inriktning och platsantal. Diskussioner och planering pågår till exempel tillsammans med landstinget om boendeformer och stödinsatser riktade till personer med substitutionsbehandling.

Fortsatt utveckling av SHIS (Stiftelsen Hotellhem i Stockholm)

Socialnämnden samordnar stöd och uppföljning gällande stadens bostadssociala resurs, SHIS. SHIS har uppdraget att bidra till stadens behov av boendalternativ för stadens socialtjänst. Behovet av olika boendelösningar för olika målgrupper är en central fråga för socialtjänsten under de kommande åren. Utvecklade stödinsatser för fler personer och fler målgrupper kommer att innebära ett behov av förändrade arbetssätt inom SHIS. Möjligheterna till utveckling av SHIS verksamhet bygger också på tillgången till fastigheter, där SHIS har ett behov av tillkommande fastigheter.

Prioriteringar

- Inga barnfamiljer ska vräkas.
- Komplettera hemlöshetsprogrammet med mätbara mål och delmål.
- Genomföra en långsiktig strategi för arbetet med fattiga EU-medborgare inklusive hållbara insatser som är förenliga med gällande lagstiftning.
- Samverkansformer med beroendevård och psykiatrisk öppenvård behöver fortsatt utvecklas och stärkas för att tillgodose de enskilda personernas komplexa behov av stöd.
- Utveckla nya boendelösningar för prioriterade grupper.

2.4 Nämndmål: Barn som far illa eller befinner sig i riskzon utvecklas gynnsamt

Under perioden 2011-2014 ökade antalet anmälningar till socialtjänsten i staden om barn som far illa med cirka 60 procent. Även andelen anmälningar med beslut om att inleda utredning ökade från 40 till 54 procent under samma period. Ökningen har sett ut enligt nedanstående:

Antal inkomna barnavårdsanmälningar	
2011	11 030

2012	14 115
2013	15 224
2014	17 701

Förändringar i lagstiftning under 2014 om att ärenden där barn som på något sätt varit med om våld i familjen alltid ska leda till utredning bidrar ytterligare till att fler utredningar startar. Trenden att fler ärenden aktualiseras på stadsdelsförvaltningarna förväntas fortsätta med ökande barnkullar under perioden.

Förstärkt barnperspektiv

Barn som far illa är ofta barn till föräldrar som lever med missbruk, psykisk ohälsa eller där det förekommer våld i nära relationer. Barnperspektivet måste under den kommande perioden komma till tydligare uttryck inom samtliga verksamhetsområden, det vill säga vuxen/missbruk, socialpsykiatri, ekonomiskt bistånd och funktionshinder. Barnperspektivet ska även förstärkas inom de områden som rör barn, till exempel familjehemsvården. Barns rätt till delaktighet och inflytande ska stärkas. Barns rätt till delaktighet vid utredningsarbete är ett viktigt utvecklingsområde.

Utökad samverkan

Samverkan mellan skola och socialtjänst behöver följas upp och utvecklas kontinuerligt. Strukturer för samverkan måste säkerställas och samordnas inom ramen för de lokala överenskommelserna där även samverkan med landstinget regleras. Det finns anledning att fortsätta utveckla Pilotprojekt skola socialtjänst, då det tenderar att visa goda resultat för elevers ökade närvaro i skolan. Projekt SkolFam är en skolsatsning i familjehemsvård med goda resultat som ska komma fler till del.

Arbetet med att tidigt upptäcka målgruppen unga som har sex mot ersättning och unga som skadar sig med sex fortsätter under perioden. Samarbete med polisen är av stor vikt i detta arbete och socialförvaltningen har i nuläget svårt att förutse hur polisens omorganisation påverkar samarbetet och hur det bäst kan organiseras. Socialförvaltningen kommer under perioden att utveckla det uppsökande arbetet för att nå fler pojkar och unga hbtq-personer som har sex mot ersättning. Samarbetet internt och externt behöver fortsatt utvecklas och stärkas. Det gäller metodutveckling, kunskapsutbyte och utveckling av gemensamma förhållningsätt i frågor som rör prostitution och prostitutionsliknande erfarenheter liksom i arbetet med att upptäcka människohandel för sexuella ändamål. Ungdomsjourens uppsökare hos polisens prostitutionsgrupp får en betydande roll i arbetet med personer som är/varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Ökad tillgänglighet

Genom Framtid Stockholm erbjuder socialförvaltningen ett likvärdigt och transparent utbud av sociala stöd- och behandlingsinsatser till ungdomar, föräldrar och samarbetspartners.

Arbetet med att utveckla Framtid Stockholm fortsätter under perioden bland annat genom utveckling av en webbportal och chatfunktion, vilket kommer att öka tillgängligheten.

Brottsutsatta barn

Antalet anmälningar kring att barn misstänks fara illa ökar i hela staden. Sedan hösten 2014 ska utredningar inledas på alla barn som misstänks ha utsatts för våld eller bevittnat våld, vilket gör att antalet utredningar kommer att öka. Barnahus Stockholm är stadens resurs för alla brottsutsatta barn i staden. Barnahus arbetar aktivt för att tillsammans med stadsdelsförvaltningarna bemöta och handlägga alla ärenden lika oavsett barnens kön eller ursprung. Samråd är ett av naven i Barnahusets verksamhet och arbetet med att involvera stadsdelsförvaltningarna och utveckla metoder för arbete med brottsutsatta barn utvecklas. Målet är en hög kunskapsnivå i staden och att barn som är utsatta för våld och sexuella övergrepp ska få ett sammanhållet, professionellt stöd och handläggning. I takt med att samråden ökar kan en justering komma att behövas av antalet medarbetare på Barnahus.

Minskade adoptioner – ökade behov av särskilt stöd

Under senare år har antalet barn som kommer till Sverige genom adoption minskat. Förvaltningen kommer under perioden att dimensionera stöd till adopterade och deras föräldrar efter förändrade behov. Adopterade barn som kommer till Sverige tenderar att i högre utsträckning vara äldre eller på annat sätt vara i behov av särskilt stöd. Under perioden kommer förvaltningen att erbjuda Stockholms läns övriga kommuner att ingå ett samarbete med Resurscentrum för adopterade. Syftet är att kunna behålla och utveckla det förebyggande och stöttande arbetet som verksamheten erbjuder.

Ökat behov av familjehem och jourhem

Behovet av familjehem och jourhem kommer sannolikt att fortsätta öka. Arbetet med att rekrytera familjehem och jourhem till staden behöver utvecklas. Socialförvaltningen har goda erfarenheter av tidigare kampanjer i tunnelbana, pendeltåg och bussar för att hitta jourhem och familjehem. Under perioden kommer förvaltningen att arbeta vidare med dessa nya former för rekrytering samt med att utveckla dialogen med stadsdelsförvaltningarna.

Prioriteringar

- Barnperspektivet ska förstärkas inom alla verksamhetsområden, och barns delaktighet vid utredningar ska vara i fokus.
- Samverkan avseende barn ska utökas internt och externt, med fokus mellan skola och socialtjänst.
- Barn som är eller har varit utsatta för våld och sexuella övergrepp ska få ett sammanhållet, professionellt stöd och handläggning.
- Stort behov av ökat antal familjehem och jourhem.

2.5 Nämndmål: Stockholmare är trygga och säkra i staden

Effektiv handläggning av serveringstillstånd

Socialförvaltningens arbete med tillsyn och tillstånd av alkoholservering på stadens restauranger ska ha fortsatt hög kvalitet och bidra till en trygg stad där ingen behöver vara rädd för våld. En snabb och rättssäker handläggning av ärenden som rör alkoholservering är väsentlig för tryggheten i stadens krogmiljöer.

Krisarbete

Stockholm stads socialjour har det akuta ansvaret för krisstöd och sociala insatser vid störningar, allvarliga och extraordinära händelser i Stockholms stad under icke-kontorstid och ansvarar för att berörd stadsdelsförvaltning aktiveras. Denna beredskap behöver kontinuerligt utvecklas i samarbete med stadsdelsförvaltningar, polis och räddningstjänst då staden växer med fler invånare.

Socialförvaltningen har ett kontinuerligt arbete med att förtydliga strategier för krishantering, sätta upp mål för krisberedskapen, tydliggöra lednings- och ansvarsfunktioner på olika nivåer samt system för uppföljning och utvärdering, såväl internt som externt. Under perioden behöver det stadsövergripande ledningsansvaret stärkas och tydliggöras. Socialförvaltningen kommer att fortsätta utvecklingen av risk- och säkerhetsarbetet genom bland annat större och mindre krisövningar.

Prioriteringar

- Snabb och rättssäker handläggning av ärenden som rör alkoholservering.
- Utveckla krisberedskapen i staden.

2.6 Nämndmål: Nämnden bidrar till en hållbar livsmiljö

Socialförvaltningen kommer under perioden att utveckla användandet av kommunikationsverktyget Stockholms miljöbarometer för att inspirera till och få nya idéer till miljöarbete.

Under perioden inleder förvaltningen ett övergripande arbete med att kontinuerligt informera och utbilda medarbetarna i syfte att alla medarbetare ska kunna bidra till en miljövänlig organisation. Socialförvaltningen vill gärna pröva någon form av app- eller webbaserad miljöutbildning (gärna i samverkan med någon högskola, universitet inom ramen för Open Lab) som är framtagen och anpassad efter verksamheternas miljöpåverkan. En sådan utbildning skulle kunna informera medarbetarna om vilka insatser som görs och vad de själva kan bidra med.

Prioriteringar

- Utveckla användandet av Stockholms miljöbarometer.
- Öka kompetensen hos medarbetarna i miljöfrågor.

2.7 Nämndmål: Arbetsföra stockholmare inom socialtjänstens område arbetar och försörjer sig själva

Andelen försörjningsstödstagare minskar i Stockholm men bidragstiden ökar. Personer som är arbetslösa får god hjälp av stadens jobbtorg. De personer som står långt från arbetsmarknaden behöver insatser som ger bättre resultat för den enskilde på väg mot stadigvarande självförsörjning. Det är angeläget att prioritera arbetet att utveckla insatserna riktade till dessa personer. Målsättningen är att fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva.

Konjunkturrapporter visar att arbetslösheten kommer att fortsätta minska under 2015 och 2016. Utöver konjunkturen påverkas storleken på utbetalt ekonomiskt bistånd av andra faktorer som exempelvis arbetsmarknadsaktiviteter i både Arbetsförmedlingens och stadens regi samt förändringar i lagar och regler.

Stadsdelsförvaltningarna och Jobbtorgen kommer att fortsätta att fullt ut använda gemensamma instrument för att bedöma vilka som kan anses stå till arbetsmarknadens förfogande. Detta förväntas leda till att arbetssökande som erhåller ekonomiskt bistånd får rätt insats och att vägen till varaktig självförsörjning blir kortare. Ett flerårigt forskningsprojekt har inletts i syfte att utvärdera resultaten av bedömningsinstrumenten.

Under 2015 utreds finansiell samverkan mellan myndigheter. Om beslut om sådan samverkan fattas får detta positiva effekter för personer som står långt från arbetsmarknaden.

Under 2015 inleds ett gemensamt arbete tillsammans med stadsdelsförvaltningarna för att förstärka barnperspektivet i samband med handläggningen av ekonomiskt bistånd. Implementeringen beräknas fortsätta under 2016.

Lättillgänglig medborgarinformation om ekonomiskt bistånd genom kontaktcenter införs stegvis under 2015. För att ytterligare öka tillgängligheten kommer även möjligheten att införa ett 020-nummer till mottagningsgrupper, Jobbtorg Stockholm och socialjouren att utredas.

Prioriteringar

- Effektivare insatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.
- Förstärka barnperspektivet i samband med handläggning av ekonomiskt bistånd.

2.8 Nämndmål: Administrationen stödjer verksamheterna att uppnå fastställda mål

Administrationen fortsätter att utveckla sina metoder och processer så att chefer inom förvaltningen upplever ett stöd för att leda sin verksamhet och uppnå de mål som finns. Bland annat kommer förvaltningen att förstärka kompetensen kring styr- och uppföljningsprocesser så som ILS, RSA, RoV och internkontroll. Syftet är att utveckla processer som förenklar, samordnar och förtydligar arbetet och gör det till en mer levande och naturlig del i ledningsprocessen.

En modern arbetsgivare måste arbeta för mer mobila lösningar och arbetssätt som banar väg för ett flexiblere arbetsliv och bättre möjligheter för medarbetare att kombinera karriär och familj. It-lösningar behöver utvecklas för att tillgodose de krav som ställs från medborgarnas sida. Verksamheternas behov av webbaserade lösningar, chattar, portaler etcetera behöver fångas upp och utvecklas av stadens It- och kommunikationsverksamhet.

Prioriteringar

- Öka tillgängligheten till stadens tjänster för stockholmarna med hjälp av webbaserade lösningar.

2.9 Nämndmål: Nämnden beaktar jämställdhetsperspektivet i alla verksamheter

Socialförvaltningen fortsätter arbetet med att öka kunskaperna om genus och jämställdhet i syfte att säkerställa ett likvärdigt bemötande, stöd och behandling utifrån individens unika behov. År 2016 kommer sex av socialförvaltningens verksamheter att vara HBT-certifierade. Under perioden kommer fler verksamheter att HBT-certifierats genom RFSL (Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoners och queeras rättigheter). HBT-certifieringen ger verksamheterna kompetenshöjning och synliggör frågor om bemötande.

Socialförvaltningen lyfter också in jämställdhetsperspektivet i arbetet med beredning och framtagande av ärenden till nämnden. En checklista för jämställdhetsanalys hjälper medarbetare och chefer att införliva ett jämställdhetsperspektiv i beredning, beslut och uppföljning av alla ärenden.

Målet med förvaltningens jämställdhetsarbete är att synliggöra brukares och anställdas villkor vid samtliga enheter och verksamheter ur ett könsperspektiv. Jämställdhetsarbetet i samtliga enheter och verksamheter är ett kvalitetshöjande förbättringsarbete som integreras i all verksamhetsplanering utifrån modellen 4R. På så sätt blir det möjligt att analysera: Representation (fördelning kön), Resurser (fördelning av tid och resurser mellan könen),

Resultat (tillgodoses båda könen intressen/möjligheter, olika effekter för könen, förväntningar kopplade till kön) och Realisera (föreslå nya mål och åtgärder för att utveckla arbetet med jämställdhet i verksamheten). För att uppmärksamma fler jämställdhetsvariabler än kön utvecklas under perioden jämställdhetsarbetet till att innefatta även intersektionell analys, det vill säga att synliggöra hur olika maktordningar samspelar. Arbetet med jämställdhet, intersektionalitet och normkritik bidrar till att ”levandegöra” de 4 R:n med konkreta förslag och exempel.

Prioriteringar

- Integrera jämställdhetsarbetet i verksamheterna utifrån modellen 4 R.
- Kontinuerligt arbeta med könssuppdelad statistik för bättre jämställdhetsanalys.
- HBT-certifiera verksamheter.

2.10 Nämndmål: Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Flera rapporter från stadens socialtjänst- och funktionshinderinspektörer visar på stor personalomsättning och en pressad arbetssituation för socialsekreterare och biståndsbedömare. Antalet barnavårdsanmälningar har ökat. För att minska personalomsättningen och öka kvaliteten inom socialtjänsten kommer socialförvaltningen tillsammans med stadsledningskontoret att anställa en samordnare som ska ta fram en handlingsplan för detta arbete. Handlingsplanen ska bland annat innehålla ett introduktionsprogram för nyanställda socialsekreterare och biståndsbedömare, ett ledarskapsprogram för chefer och en bas- och en specialistutbildning för socialsekreterare och biståndsbedömare. Samordnaren ska även i samverkan med stadsdelsförvaltningarna utreda förutsättningarna för införande av en norm, som anger max antal ärenden per handläggare inom barn- och ungdomsvård.

Rekryteringsbehov

En stor del av förvaltningens medarbetare har lång yrkeserfarenhet och medelåldern är hög. Cirka 9,8 procent når pensionsåldern 65 år under 2016-2018, till exempel förväntas cirka 3,3 procent av socialsekreterarna, cirka 10,1 procent av behandlingsassistenterna och 15,8 procent av cheferna med budget- och personalansvar uppnå pensionsålder under planperioden. Detta kommer medföra visst rekryteringsbehov inom ovan nämnda yrkeskategorier.

Förvaltningen står framförallt inför stora rekryteringsbehov vad gäller målgruppen ensamkommande barn och unga, dels ökar antalet asylplatser och dels ökar antalet platser för de som fått permanent uppehållstillstånd. Detta medför att ett stort antal behandlingsassistenter med högskolekompetens, till exempel socionomer behöver anställas.

Kompetensutvecklingsinsatser

För att förvaltningen ska uppnå målet om att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor är det viktigt att fortsätta det strategiska arbetet med att skapa förutsättningar till att både utveckla och behålla medarbetare och samtidigt attrahera nya medarbetare.

Medarbetarnas kompetens är av avgörande betydelse för att verksamheterna ska uppnå sina mål. Arbetssätten måste ständigt anpassas för att möta de behov av förändringar som uppstår i verksamheterna. Medarbetarsamtalen och de individuella utvecklingsplanerna utgör ett viktigt verktyg för att säkerställa detta.

Det bör understrykas att kompetensutveckling både består av informellt lärande genom kompetensöverföring i det dagliga arbetet och genom planerade kompetensutvecklingsinsatser. De individuella kompetensutvecklingsplaner som årligen upprättas beaktar båda dessa perspektiv.

Hälsa

Förvaltningen fortsätter arbetet med att sänka sjukfrånvaron till den nivå som kommunfullmäktige har angett. Fokus kommer att läggas på att sänka både den korta och långa sjukfrånvaron och framförallt uppmärksamma tidiga signaler på ohälsa. Att utveckla det hälsofrämjande ledarskapet samt att fortsätta förbättra arbetsmiljön är andra viktiga områden för att skapa hälsosamma arbetsplatser. Hälsosamma arbetsplatser förutsätter en aktiv samverkan och en bra dialog mellan chef, medarbetare och skyddsombud. Det är viktigt att medarbetarnas delaktighet och inflytande tas tillvara, vilket förväntas bidra till en god hälsa.

Ledarskap och medarbetarskap

Ledarskapet ska inspirera till lärande, utveckling och förändring samt bidra till att skapa förutsättningar till att både utveckla och attrahera nya medarbetare. Förmåga att kommunicera och motivera samt ge feedback på arbetsprestationer är viktiga faktorer för att nå framgång i ledarskapet och utgör grund för att nämndens verksamheter når förväntade mål och resultat. Ett utvecklat ledarskap förutsätter samtidigt ett aktivt medarbetarskap där medarbetarna vet vad som förväntas av dem i sina respektive uppdrag och vilket ansvar som följer med att vara medarbetare inom nämndens verksamheter. Medarbetarenkäten är ett viktigt verktyg för att utveckla verksamheten, ledar- och medarbetarskapet.

Avveckling / omställning

Stadens tillämpningsanvisningar för hantering av övertalighet vid viktigare förändringar av verksamhet innebär tydligare krav på ett mer strategiskt och effektivt förvaltningslokalt arbete. Det gäller dels i form av långsiktiga strategier för personalplanering och bemanning som möjliggör förflyttningar inom nämndens ansvarsområde och dels i tydliga kompetensutvecklingsplaner. Förvaltningen har infört ett tydligt arbetssätt vid omställningsarbete där förflyttningar har möjliggjorts inom förvaltningens ansvarsområde genom en god planering, detta arbetssätt kommer även fortsättningsvis att tillämpas vid eventuella omställningsbehov under planperioden.

Prioriteringar

- Sänka sjukfrånvaron.
- Utveckla ledarskapet och det aktiva medarbetarskapet.
- Förbättra socialsekreterarnas och biståndsbedömarnas arbetsmiljö.

2.11 Nämndmål: Nämnden beaktar mänskliga rättigheter och barnkonventionen i alla verksamheter

I stadens budget för 2015 framgår att staden ska leda arbetet med att säkerställa respekt för mänskliga rättigheter. En viktig del i detta arbete är att stärka och förbättra barns och ungas villkor genom att riktlinjer utarbetas för hur barnkonsekvensanalyser kan användas för att belysa hur en projekterad exploatering kan påverka barn och unga. Uppdraget gavs till socialförvaltningen i samarbete med stadsbyggnadsförvaltningen, trafikförvaltningen och exploateringsförvaltningen. Uppdraget kommer att innebära omfattande kompetenssatsningar kring barnperspektiv med mera inom berörda förvaltningar.

FN:s barnkonvention beaktas i frågor som rör barn och är ett viktigt redskap för socialförvaltningens olika verksamheter som vänder sig till barn och deras familjer och vårdnadshavare. Förvaltningen utvecklar och stärker arbetet med att göra barnkonsekvensanalyser som ska genomsyra de verksamheter. En barnchecklista gagnar alla som arbetar både indirekt och direkt med barn då det hjälper till att behålla barnfokus.

Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv, barnets eget perspektiv. Barnchecklistan är ett viktigt instrument för att tydliggöra konsekvenser vid till exempel hög ärendebelastning hos samarbetspartners och myndigheter.

Socialförvaltningen kommer i samarbete med stadsledningskontoret att anställa en samordnare med uppdraget att utarbeta en strategi för socialtjänstens arbete för att motverka våldsbejakande extremism.

Prioriteringar

- Riktlinjer ska utarbetas för hur barnkonsekvensanalyser kan användas.

2.12 Nämndmål: E-tjänster i socialtjänsten utgår från brukarnas behov

Genom social rådgivning på nätet har stockholmarna fått fler kontaktytor och kan enklare kontakta socialtjänsten. Social rådgivning på nätet utvecklas och breddas under perioden till att också omfatta rådgivning till boende i hela Stockholms län. Genom socialrådgivning ökar staden tillgängligheten till rådgivning för grupper som inte via telefon eller besök söker information och vid tidpunkter på dygnet då staden har stängt.

Personer med funktionsnedsättning ska kunna kommunicera med företrädare för Stockholms stad oavsett funktionsförmåga. Socialförvaltningen har ansökt om medel från

stadsledningskontoret för att utveckla e-tjänsten *Ansökan om stöd och service* så att den blir mer användarvänlig, och tillgänglig.

Prioriteringar

- Utveckla e-tjänsten *Ansökan om stöd och service* för utökad tillgänglighet.
- Social rådgivning på nätet utvecklas.

2.13 Nämndmål: Individer som utsatts för våld i nära relationer lever ett liv utan våld

Stadens program för kvinnofrid – mot våld i nära relationer ska revideras under 2015 och implementeras under de kommande åren. Programmet är stadsövergripande och omfattar alla nämnder och bolag. Det förebyggande arbetet behöver stärkas och där måste också olika aktörer som bland annat möter barn och ungdomar i olika situationer involveras.

Området våld i nära relationer har under senare år i ökad utsträckning börjat ses som ett eget kompetensområde inom socialtjänsten. Hittills har socialtjänstens fokus framförallt varit på våldsutsatta kvinnor, men målgruppen breddas till att omfatta även våldsutsatta män och våldsutövare. Även gällande barn som har upplevt våld förstärks socialtjänstens ansvar. Inom detta område ska barnkonsekvensanalys användas mer frekvent.

Den interna kartläggning som gjordes i staden 2014 visade att man i många stadsdelsförvaltningar har behov av att öka sin kompetens kring stöd till barn som blivit utsatta för eller bevittnat våld, våldsutsatta män och våldsutövare samt öka utbudet av sådant stöd. Kompetenshöjning krävs också kring våld mot särskilt utsatta grupper, däribland personer med funktionsnedsättning. Dokumentation i ärenden, dels inom socialtjänsten, dels i samarbetet med utförare (exempelvis skyddade boenden) tillhör också de områden som behöver utvecklas kommande år. Detta för att ytterligare kvalitetssäkra det stöd och de insatser som ges, liksom att säkerställa den enskildes rättssäkerhet när denne får stöd från socialtjänsten. Även inom socialförvaltningen ska arbetet utvecklas. Samtliga verksamheter inom förvaltningen fortbildas för att upptäcka förekomsten av våld i nära relationer samt våldsutövare. Genom att samla verksamheter som erbjuder stöd till våldsutsatta i Enheten för behandling, stöd och skydd underlättas såväl samverkan som möjlighet till erfarenhets- och metodutbyte i syfte att utveckla kvaliteten ytterligare. Kriscentrum för kvinnor och barn liksom Relationsvåldscentrum (RVC) fortsätter arbetet med våldsutsatta, RVC i samverkan med polisen.

Socialförvaltningen ska under perioden fortsätta att ge stöd till tjej-och kvinnojourer som kompletterar socialtjänsten med viktiga insatser. Förvaltningen erbjuder skyddat boende för unga kvinnor och män som utsatts för hedersrelaterat våld. Under perioden utvecklas och stärks också samarbetet med Origo resurscentrum mot hedersrelaterat förtryck och våld.

Enligt förslag permanentas verksamheten vid Origo från och med 2016 för att ingå i ordinarie verksamhet.

Prioriteringar

- Barnkonsekvensanalys ska användas mer frekvent i ärenden som rör våld.
- Personal ska utbildas i att upptäcka våldsutsatthet inom funktionshinderområdet.
- Origo permanentas.

2.14 Nämndmål: Stockholmare med funktionsnedsättning har tillgång till och kan på lika villkor delta i samhället

Stödet till personer med funktionsnedsättning ska ha hög kvalitet och vara likvärdigt i staden. Målgruppen personer med funktionsnedsättning omfattar personer med olika fysiska och psykiska funktionsnedsättningar. De senaste årens ökning av antalet barn och vuxna med neuropsykiatriska diagnoser och autismspektrumtillstånd har förändrat och utvidgat målgruppen. Staden behöver förstärka arbetet inom verksamhetsområdet utifrån flera perspektiv bland annat: barn-, anhörig-, brukar- och folkhälsoperspektivet. Hänsyn måste också tas till att många i målgruppen blir äldre och får ändrade behov. Det är även viktigt att utreda behovet av stödinsatser hos personer som är yngre än 65 år med demenssjukdom. Oavsett funktionsförmåga ska var och en ha rätt till full delaktighet.

Behovet av bostäder i särskilda boendeformer är fortsatt stort. Staden har under en tid drabbats av viten då beslut om särskilt boende inte gått att verkställa. Socialförvaltningen ser utbyggnaden av bostäder för personer som enligt LSS har rätt till särskilt boende som prioriterat. En översyn av ansvar och processer kan vara ett sätt att öka antalet färdigställda LSS bostäder.

Den 1 oktober 2015 övergår ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) för att utföra kommunal hälso- och sjukvård i bostad med särskild service för barn och ungdomar respektive vuxna och daglig verksamhet enligt LSS från landstinget till länets kommuner. Efter övergången behöver staden följa upp och utvärdera verksamhetens innehåll, omfattning och hur den långsiktigt bör organiseras och finansieras.

Funktionshinderombudsmannen

Stadens funktionshinderspolitiska mål är fastsatta i Program för delaktighet 2011-2016. Det förväntas nya/reviderade statliga inriktningsmål för funktionshinderspolitiken från år 2017. Även stadens program kommer att behöva uppdateras för att bli aktuellt och gälla från år 2017. Ett förslag om att funktionshinderombudsmannen överförs till kommunstyrelsen är för närvarande under utredning.

Socialpsykiatri

Under 2014 genomfördes en totalinventering av socialpsykiatrins målgrupp, som visar på en delvis förändrad målgrupp jämfört med tidigare inventering år 2006. Fler kvinnor än män är idag aktuella inom socialpsykiatrin, en ökning av andelen med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har skett och andelen av målgruppen som är föräldrar har nästan fördubblats jämfört med 2006. Dessa förändringar beräknas bestå de kommande åren, vilket kommer att kräva förändringar av arbetssätt och utbud av insatser. För att säkerställa att utvecklingen av stadens verksamheter sker i överensstämmelse med målgruppens önskemål och behov behöver samarbetet och samverkan med brukar- och intresseorganisationer utvecklas.

Den statliga satsningen på stöd till personer med psykisk funktionsnedsättning (PRIO) fortlöper till och med 2016. Staden har erhållit statsbidrag för 2012, 2013 och 2014 och siktar på att uppnå kraven för bidraget även kommande år. Utifrån den omfattande inventeringen av målgruppen har följande utvecklingsområden ringats in: boendefrågan, sysselsättning, fysisk hälsa, barn som anhöriga, anhörigstöd, neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, samverkan med landstinget/samordnad individuell plan och uppsökande arbete.

För att fler i målgruppen ska få önskad sysselsättning, praktik, studier eller arbete behöver samarbetet med näringslivet, psykiatrin, arbetsmarknadsförvaltningen, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen utvecklas. Att ha likvärdig tillgång till arbetsmarknaden är mycket viktigt för att bidra till delaktighet, likställighet, självständighet och tillgänglighet, och lägger också grunden för ett demokratiskt hållbart Stockholm.

En översyn av ersättningssystemet inom socialpsykiatrins valfrihet genomförs under 2015, vilket kan medföra ändrade ersättningsnivåer som i sin tur kan leda till att en kompletterande översyn av tilldelningssystemet inom verksamhetsområdet behöver göras.

Stadsdelsförvaltningarnas andel av placeringarna på LSS-kollo i förhållande till länskommunernas andel ökar kontinuerligt. Stadsdelsförvaltningarna fattar beslut om fler placeringar än vad som finns anslaget i nämndens budget och resultatet blir allt kortare kolloperioder. Förvaltningen fortsätter arbeta med önskemålen kring LSS-kollo så att utbudet motsvarar behov och önskemål från målgrupperna.

Sedan 1 januari 2015 finns en ny diskrimineringsgrund i form av bristande tillgänglighet i diskrimineringslagen. Förvaltningen deltar i ett projekt som fortsätter under planperioden med syfte att utveckla kognitiv tillgänglighet för brukare. Projektet görs tillsammans med Kungliga Tekniska Högskolan, KTH, och Funka Nu, aktiva inom området tillgänglighet.

Prioriteringar

- Behov av fler LSS-bostäder.
- Utveckla former för brukarmedverkan.
- Öka kunskapen kring tillgänglighet utifrån gällande forskning.

2.15 Nämndmål: Vuxna och barn i nämndens verksamheter har möjlighet till inflytande och delaktighet

Brukarmedverkan är angeläget av en rad olika skäl, till exempel demokrati, egenmakt, effektivitet och för att få veta vilka insatser förvaltningen ska erbjuda. Nya och förändrade målgrupper med delvis förändrade behov ställer krav på utveckling av verksamheterna. Socialförvaltningen fortsätter arbetet med att stärka brukarmedverkan på olika sätt. Genom att fortsätta och utveckla samarbete med universitet och högskolor kan socialförvaltningen få stöd i och hjälp med att utveckla arbetssätt och lösningar som motsvarar brukarnas behov.

Prioriteringar

- Stärka brukarmedverkan på olika sätt.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Uppföljning och resultat

Uppföljningar, jämförelser och analyser ligger till grund för utveckling av metoder och nya arbetssätt. Det är också utgångspunkt i förvaltningens arbete med att kunna effektivisera med bibehållen kvalitet och medborgarnytta. Förvaltningen har kommit långt i när det gäller uppföljning av både egna och upphandlade verksamheter. Arbetet med styrkort som ett sätt att visualisera uppföljning och resultat har medfört tydligare fokus på uppdrag, resultat och analys.

Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla olika former för att ta till vara medarbetarnas kunskap och erfarenhet som ett viktigt komplement till stadens system för styrning och ledning. Evidensbaserade metoder utvecklas och fortsätter att vara vägledande.

En snabb förändringstakt i omvärlden, globalisering och nya målgrupper med delvis nya behov ställer krav på en flexibel organisation och en flexibel myndighetsutövning.

Förändring kräver samverkan och i en flexibel organisation finns beredskap för att uppmärksamma frågor som ”faller mellan stolarna” såväl internt inom förvaltningens olika verksamheter som externt.

3.1 Drift

Nämndens underlag till budget för 2016-2018 är baserad på kommunfullmäktiges budget för 2014. Beräkningarna utgår från prisnivån 2015 och finns redovisade i bilaga.

Under planeringsperioden beräknas löneökningarna uppgå till 30 mnkr och hyreshöjningarna till 6 mnkr. Strategiska satsningar och utvecklingstendenser redovisas tidigare i detta dokument. Utöver detta vill nämndens särskilt lyfta fram följande.

Nämnden förutsätter i sin planering att de beslut som extra budgetmedel som beslutades av kommunstyrelsen avseende "Fattiga EU-medborgare i Stockholm" samt "Avstämning av mål och budget" ingår i planeringen för kommande år. I nämndens planering ingår insatser till fattiga EU-medborgare i Stockholm i samma omfattning och med samma ambitionsnivå som idag. Förändringar i ambitionsnivå och omfattning kommer inte att rymmas inom nämndens ordinarie budget.

Staden ingick 2014 avtal med migrationsverket om ett ökat mottagande av asylsökande ensamkommande flyktingbarn. För att klara detta krävs en kraftig utbyggnad av boenden för dessa barn. Förutsatt att statsbidraget för detta inte ändras så bedöms kostnaderna för mottagandet att rymmas inom statsbidraget.

Staden har också tecknat avtal med migrationsverket om ett ökat mottagande av nyanlända invandrare där uppdraget består av initialt stöd avseende bostad och samhällsintroduktion. Kostnaderna för detta ingår inte nämndens budget för 2015. Nämnden förutsätter därför att nämnden kompenseras för dessa kostnader i takt med att mottagandet utökas under planperioden.

Under perioden kommer nämnden att behöva ersätta upp till tre befintliga boenden inom hemlöshets- och missbruksvården. Hammarbybacken som har 32 platser inom tak-över-huvudetgarantin måste flyttas eftersom förlängt bygglov inte medges vid nuvarande lokalisering. Vid Skarpnäcksgården finns idag 44 platser inom tak-över-huvudetgarantin. Fastigheten kommer enligt detaljplanen att rivas under planperioden. Stöd- och referensboendet vid Råcksta med 110 platser har på grund av omfattande vattenskador och stort ombyggnadsbehov stängts och planering för fortsatt nyttjande av fastigheten pågår. Nämnden kommer att återkomma i särskilda ärenden om lämpliga objekt och finansieringsformer.

3.2 Investeringar

Nämnden kommer under planperioden att öppna flertalet verksamheter för ensamkommande flyktingbarn samt troligen även inom hemlöshets- och missbruksvården. Detta kommer att leda till ökat behov av investeringsutrymme för att klara inköp av inventarier och annan utrustning.

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Nämnden har inte projekt som faller inom denna definition

4 Övriga redovisningar

Jämställdhetsintegration - genusbudgetering

Som beskrivs under nämndmålet "Nämnden beaktar jämställdhetsperspektivet i alla verksamheter" integreras jämställdhetsfrågor i all verksamhetsplanering enligt modellen 4R. Som ett led i detta påbörjade förvaltningen under 2014 ett arbete med att utveckla genusbudgetering. Den första analysen visar att den statistik som finns tillgänglig med få undantag är könsuppdelad. Inför 2016 pågår arbetet med att definiera vilken statistik som är ändamålsenlig att använda som underlag för en relevant genusanalys samt fungera som styrande i budgetering inför kommande år.

Bilagor

1. Förvaltningens förslag till budget för 2016 med plan 2017 och 2018
2. Lokalförsörjningsplan